

Sygn. akt VI Gz 120/15

POSTANOWIENIE

Dnia 8 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anna Harmata

Protokolant: st. sekr. sądowy Małgorzata Zawilo

po rozpoznaniu w dniu 8 maja 2015 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku: Syndyka masy upadłości Przedsiębiorstwa (...) w K.

z udziałem: S. O.

o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej

w przedmiocie wniosku uczestnika o zwolnienie z obowiązku ponoszenia kosztów opinii biegłego i ustanowienie pełnomocnika z urzędu

na skutek zażalenia uczestnika na postanowienie Sądu Rejonowy V Wydziału Gospodarczego Sekcji Upadłościowej w T. z dnia 16 marca 2015 r., sygn. akt V 1 Gzd 13/14

postanawia:

1. zmienić punkt I zaskarżonego postanowienia w ten sposób, że:

zwolnić uczestnika S. O. od obowiązku ponoszenia kosztów opinii biegłego,

2. oddalić zażalenie w pozostałej części.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy Wydział V Gospodarczy Sekcja Upadłościowa w T. oddalił wniosek uczestnika o zwolnienie z obowiązku ponoszenia kosztów opinii biegłego (I) oraz o ustanowienie pełnomocnika z urzędu (II).

W uzasadnieniu niniejszego wskazał, iż w toku postępowania o orzeczenie zakazu działalności gospodarczej wobec uczestnika S. O. złożył on wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego mającego ocenić, czy powstał obowiązek złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości PHU (...) spółki z o.o. w której uczestnik pełnił funkcję prezesa zarządu. Uzasadniając swe żądanie wskazał, że jest w bardzo trudnej sytuacji materialnej, nie posiada emerytury, jego jedynym majątkiem są udziały w upadłej spółce z o.o., nie posiada nieruchomości ani ruchomości i nie jest w stanie pokryć tak wysokich kosztów opinii biegłego, pozostaje na utrzymaniu rodziny. W toku dochodzenia mającego na celu ustalenie rzeczywistego stanu majątkowego uczestnika Sąd Rejonowy uzyskał odpowiedź z ZUS, iż uczestnik nie pobiera emerytury i nie przedłożył dotychczas dokumentów uprawniających go do jej naliczenia. Ponadto uczestnik wniosł o przyznanie mu pełnomocnika procesowego z urzędu wskazując, że od lat leczy się na różne choroby oraz nie posiada środków finansowych na zorganizowanie sobie pomocy, bowiem nie posiada nawet emerytury. Do wniosku

dołączył zaświadczenie lekarskie o niezdolności do pracy w okresie 7 – 12 stycznia 2015r. tj. w okresie w którym w sprawie wyznaczona została rozprawa.

W ocenie Sądu Rejonowego wniosek uczestnika o zwolnienie go z obowiązku poniesienia kosztów opinii biegłego nie zasługiwał na uwzględnienie. W rozpoznawanej bowiem sprawie uczestnik wskazywał na zupełny brak jakichkolwiek dochodów a także majątku. W ocenie Sądu jednak uczestnik osiągnął wiek emerytalny, a jak wynikało z informacji udzielonej przez ZUS dotychczas nie ubiegał się o naliczenie mu emerytury przy czym równocześnie wskazywał on na fakt nieuzyskiwania żadnych dochodów

i pozostawania na utrzymaniu rodziny. Sąd Rejonowy stwierdził, iż wobec powyższego uczestnik wprawdzie wskazuje na swe niewystarczające dochody, ale nie wykorzystuje tych możliwości ich zwiększenia jakie posiada. Nie sposób także zaakceptować stanowiska uczestnika, iż posiadane przez siebie oszczędności przeznaczył na spłatę zadłużenia spółki, bowiem

ta posiada odrębną osobowość prawną i brak możliwości spłaty jej długów powinien skutkować zgłoszeniem wniosku o ogłoszenie jej upadłości, do czego zobowiązany jest zarząd dłużnika.

W uzasadnieniu orzeczenia w przedmiocie odmowy ustanowienia dla uczestnika pełnomocnika z urzędu Sąd Rejonowy wskazał, iż wniosek ten nie zasługiwał na uwzględnienie, bowiem obok aktualnej oceny co do niewykorzystywania możliwości zwiększenia dochodów uczestnika wskazać należy, że jego zły stan zdrowia nie został należycie wykazany poprzez przedłożone zwolnienia lekarskie dot. okresu 7 – 12 stycznia i 7 – 29 stycznia skoro nie pochodzą one od lekarza biegłego sądowego. Ponadto Sąd Rejonowy wskazał, iż uczestnik nie wykazał dlaczego sam nie jest w stanie dokonywać czynności przed sądem, z jakiego rodzaju ograniczeniami jest to związane, co uzasadniałoby przyznanie mu pełnomocnika. Uczestnik co najmniej od 2001r. pełnił funkcję prezesa zarządu Spółki (...), kierował zatem znacznych rozmiarów przedsiębiorstwem, treść jego pism składanych w reakcji na wnioski syndyka wskazuje, że nadal pozostaje w pełni sił umysłowych, przytacza składną argumentację i podejmuje czynności mające na celu wykazanie okoliczności na które się powołuje, zatem z przebiegu postępowania i znanego Sądowi wycinka jego życia zawodowego nie sposób wnosić, iż jest nieporadny czy niezdolny do samodzielnego występowania w postępowaniu co wskazywałoby na potrzebę ustanowienia pełnomocnika. Schorzenia o przemijającym charakterze, których istnienie można wnosić z przedstawionych zaświadczeń lekarskich nie są wystarczającą przesłanką dla ustanowienia pełnomocnika z urzędu.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył uczestnik wnosząc o jego zmianę i uwzględnienie wniosku o zwolnienie z kosztów sądowych i przyznanie pełnomocnika z urzędu, uchylenie w całości i przekazanie do ponownego rozpoznania, przyznanie kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu dla powyższego uczestnik wskazał, iż nie posiada źródeł dochodów, które umożliwiłyby mu uiszczenie kosztów opinii biegłego, wbrew twierdzeniom Sądu uczestnik zwracał się o przyznanie mu świadczeń emerytalnych, wniosek ten jednak został przez ZUS rozpoznany negatywnie. Mimo zaawansowanego wieku (70 lat) uczestnik nie może więc otrzymać emerytury, nie posiadając wymaganego stażu pracy. Sąd I instancji błędnie wskazał na możliwości zarobkowe, które uczestnik winien wykorzystać, zważywszy na jego wiek i stan zdrowia. Uczestnik nie miał również możliwości przygotowania się do prowadzenia niniejszego postępowania, skoro nie zostało wytoczone z jego inicjatywy. Oszczędności zaś jakie posiadał jako osoba fizyczna w ostatnich miesiącach przed upadłością PHU (...) Sp. z o.o. wydatkował na wypłatę zaległych wynagrodzeń pracowniczych, nie spodziewając się konieczności wydatkowania w toku niniejszego postępowania kwoty 2.500 zł na koszt opinii biegłego.

W uzasadnieniu zażalenia w zakresie odmowy ustanowienia pełnomocnika uczestnik wskazał, że nie jest prawnikiem, nie zna prawa ani procedur i Sąd odmawiając mu przyznania pełnomocnika z urzędu stawia go na przegranej pozycji, bowiem strona przeciwna – Syndyk – jest reprezentowany przez profesjonalnego prawnika.

Do zażalenia uczestnik załączył pismo (...) Oddział w R. z dnia 30.10.2014r. , orzeczenie o stopniu niepełnosprawności z dnia 12.11.2013r. , karty informacyjne ze szpitala z dnia 19.08.2011r. 10.06.2011r. 17.11.2011, 10.03.2011r. , 5.01.2012r, 28.11.2012r. , 28.05.2013r. , 6.02.2014r.

Sąd Okręgowy zważył co następuje;

Zażalenie uczestnika jest uzasadnione w zakresie rozstrzygnięcia przez Sąd Rejonowy wniosku o zwolnienie z obowiązku ponoszenia kosztów opinii biegłego, nieuzasadnionym jest natomiast w zakresie rozstrzygnięcia wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Sąd Rejonowy uzasadniając odmowę zwolnienia uczestnika od kosztów opinii biegłego podał, iż uczestnik ten wskazując na niewystarczające dochody, nie wykorzystał możliwości ich zwiększenia. Na tym argumencie oraz na argumencie braku akceptacji dla przeznaczenia przez uczestnika oszczędności na spłatę zadłużenia spółki oparł odmowę zwolnienia od kosztów opinii biegłego.

Sąd Okręgowy po analizie dokumentacji dołączonej do zażalenia uznał, iż zachodzą przesłanki dla uwzględnienia wniosku uczestnika co do zwolnienia go od kosztu opinii biegłego.

Stosownie do treści art. 102 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych zwolnienia od kosztów sądowych może się domagać osoba fizyczna, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.

W niniejszej sprawie uczestnik złożył takie oświadczenie i wynikało z niego, iż nie posiada on majątku w postaci ruchomości, nieruchomości, oszczędności, a jedynym jego majątkiem są udziały w upadłej spółce, nie uzyskuje on również dochodu i jest na utrzymaniu rodziny.

Sąd Rejonowy wszczął dochodzenie w zakresie weryfikacji przedmiotowego oświadczenia w zakresie zbadania, czy uczestnik pobiera świadczenie emerytalne i w tym celu zwrócił się do ZUS i po ustaleniu, iż nie pobiera on tego świadczenia, ponieważ nie złożył wniosku (na podstawie pisma ZUS Inspektorat w M. z dnia 25.02.2015 r.) stwierdził, iż uczestnik nie wykorzystuje swych możliwości uzyskania dochodu. Sąd Rejonowy zarządzając przedmiotowe dochodzenie nie wezwał jednocześnie do złożenia takiej informacji uczestnika, stąd Sąd Okręgowy uwzględnił przedłożone przy zażaleniu pismo (...) Oddział w R., z którego wynikało, iż uczestnikowi odmówiono prawa do emerytury z przyczyn nie udokumentowania odpowiedniego okresu składkowego i nieskładkowego.

Tym samym w ocenie Sądu Okręgowego, skoro uczestnik nie posiada źródeł dochodu, ani innego majątku, nie ma możliwości uzyskania świadczenia emerytalnego, przy wieku 70 lat oraz przy orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności (pismo z dnia 12.11.2013 r., k. 195), brak podstaw dla stwierdzenia, iż uczestnik ma możliwości zarobkowe, a w konsekwencji brak podstaw dla odmowy na tej podstawie zwolnienia od kosztów opinii biegłego. Również wydatkowanie przez uczestnika przed wszczęciem niniejszego postępowania jego oszczędności nie stanowiło odrębnej przyczyny odmowy, zważywszy na brak danych co do czasokresu tego wydatkowania, przyczyn niniejszego i konkretnych wysokości kwot, a tym samym dla przyjęcia świadomego wyzbycia się majątku. Stąd też Sąd Okręgowy zmienił zaskarżone orzeczenie w punkcie I na zasadzie art. 386 par. 1 kpc w zw. z art. 397 par. 2 kpc.

Sąd Okręgowy podzielił natomiast stanowisko Sądu Rejonowego w zakresie rozstrzygnięcia co do odmowy ustanowienia pełnomocnika. Istotnie analiza pism składanych w toku niniejszego postępowania pozwala na wysnucie wniosku, iż nie jest on osobą nieporadną. Z treści pism tych wynika, iż uczestnik przytacza składną argumentację, podejmuje celowe czynności, nie jest niezdolnym do samodzielnego występowania w postępowaniu. Nie bez znaczenia jest także jego doświadczenie w zakresie pełnienia funkcji członka zarządu. Przesłanki dla ustanowienia pełnomocnika nie stanowiła również dokumentacja medyczna. W znacznej części dotyczyła ona czasokresu znacznie wcześniejszego, karta informacyjna z roku 2014r. (jedna) wskazywała jedynie na 3 dniowy pobyt w szpitalu i wypisanie uczestnika w stanie ogólnym dobrym. Tym samym w ocenie Sądu Okręgowego nie występują przesłanki dla ustanowienia pełnomocnika z urzędu wymienione w art. 117 par 5 kpc. Dlatego też co do punktu II zaskarżonego rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy orzekł na zasadzie art. 385 kpc w zw. z art. 397 par 2 kpc.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)